

**Комунальний заклад Львівської обласної ради
«Львівський обласний інститут післядипломної
педагогічної освіти»**

Кафедра практичної психології

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ТА
ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ, ФАХІВЦІВ (КОНСУЛЬТАНТІВ)
ІРЦ**

**«Фахове впровадження та організація
інклюзивної освіти (соціоадаптативні труднощі) »**

Освітня програма підвищення кваліфікації розглянута і рекомендована
до затвердження на засіданні кафедри практичної психології
(*протокол № 10 від 26.11.2024 р.*)

Завідувач кафедри

Ігор КОРНІЄНКО

Освітня програма підвищення кваліфікації затверджена науково-методичною
радою
(*протокол № 6 від 19.12.2024 р.*)

Голова науково-методичної ради

Павло ХОБЗЕЙ

I. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Найменування: Освітня програма підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів дошкільної та загальної середньої освіти, фахівців (консультантів) ІРЦ.

Розробники:

Кандидат психологічних наук, завідувач кафедри практичної психології
Корнієнко І.О.,

методист ЦППО Кузь Г.Б.,

кандидат психологічних наук, доцент кафедри практичної психології
Бамбурак-Кречківська Н.М.

Мета: реалізація освітньої програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів дошкільної та загальної середньої освіти, сприяння їхньому професійному зростанню, відповідно до державної політики у галузі освіти та забезпечення якості освіти для осіб з ООП.

Напрямок:

формування інклюзивного, розвиваючого та мотивуючого до навчання освітнього простору для дітей з особливими освітніми потребами

Обсяг: 15 годин.

Форма (форми) підвищення кваліфікації: інституційна, дистанційна.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться/набуватимуться:

Загальні компетентності:

- здатність діяти на основі соціальної відповідальності та громадянської свідомості, захищати права і свободу осіб з особливими освітніми потребами відповідно до основних правозахисних документів; (В1.1; В1.2)
- уміння працювати в команді психолого-педагогічного супроводу дитини; (Б3.3)

- здатність до прийняття ефективних рішень у взаємодії дітей та педагогів та усвідомлювати взаємозалежність учасників освітнього процесу; (Б2.2; Б2.3)
- здатність до творчого пошуку й реалізації нових ідей. (ЗК.05) ●

Професійні компетентності:

- знання основних законодавчих документів, їхньої ролі у впровадженні інклюзивної освіти; (А3.1)
- обізнаність з особливостями створення індивідуальної програми розвитку; забезпечення рекомендацій щодо здійснення необхідних адаптацій та модифікацій в освітньому процесі; (А2.6;Б.13;В1.3)
- компетентність у сфері дидактики та методики навчання дітей з соціоадаптивними труднощами. (Д3.1)

Очікувані результати:

- - використовує знання щодо організації та впровадження інклюзивного середовища в освітньому закладі;
- -знає основні корекційні прийоми в роботі з дітьми з соціоадаптивними порушеннями;
- - володіє основними прийомами роботи з дітьми з ГРДУ та РСА різного ступеня.

Місце надання освітньої послуги: Комунальний заклад Львівської обласної ради «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти».

Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації:
сертифікат

II. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Інтеграційно-мотиваційне заняття

Тема 1. Реєстрація учасників. Ознайомлення з програмою модуля.

Тема 2. Формування очікувань учасників. Ознайомлення з контрольним завданням.

Час за робочою навчальною програмою: П-1

Модуль 1. Умови організації навчання дитини з ООП.

Тема 1.1. Кроки практичного впровадження інклюзії.

1. Комплексна психолого-педагогічна оцінка дитини, її складові.
2. Рівні підтримки.
3. Важливість командного підходу у роботі з дитиною з ООП. Співпраця асистента і вчителів.

Час за робочою навчальною програмою: Л-2

Тема 1.2. Індивідуальна програма розвитку — основа індивідуальної освітньої траєкторії дитини з особливими освітніми потребами.

1. Вимоги до складання індивідуальної програми розвитку (ІПР).
2. Адаптація та модифікація навчальних матеріалів та навчального середовища до особливих потреб дитини з соціоадаптивними порушеннями.
3. Роль батьків у створенні ІПР.

Час за робочою навчальною програмою: Л-2

Модуль 2. Особливості навчання та виховання дітей з розладами спектру аутизму.

Тема 2.1. Поведінкові та емоційні особливості дітей з аутизмом.

1. Особливості сенсорної системи, ознаки перевантаження.
2. Поведінка під час навчання.

Час за робочою навчальною програмою: Л-2

Тема 2.2. Основні інструменти для роботи з дитиною з розладами спектру аутизму.

1. Підказки і заохочення. Принципи корекційної роботи.
2. Як знайти і використати мотивацію дитини.
3. Розбір випадків з практики слухачів курсів.

Час за робочою навчальною програмою: П-2

Тема 2.3. Соціальна взаємодія в класі і в школі.

1. Свята, екскурсії, поїздки. Як підготувати дитину. Час за робочою навчальною програмою: П-1

МОДУЛЬ 3. РДУГ практичні рекомендації у здійсненні освітнього процесу

Тема 3.1. Поняття та причини РДУГ.

1. Симптоматика РДУГ.
2. Особливості дитини з РДУГ у різних вікових періодах.

Час за робочою навчальною програмою: Л-1

Тема 3.2. Практичні рекомендації в при навчанні дітей з РДУГ.

1. Загальні принципи впливу на поведінку дитини в школі.
2. Моделі покращення поведінки у дитини з РДУГ.
3. Управління труднощами у навчанні.

Час за робочою навчальною програмою: П-2

Вихідне діагностування

1. Виконання самостійної роботи.
2. Підведення підсумків. Рефлексія.

Час за робочою навчальною програмою: П-2.

Контроль за знаннями слухачів проводиться послідовно й систематично: на практичних заняттях, індивідуальне та фронтальне опитування, на лекціях – експрес-контроль, постановка конкретних питань з теми. На останньому занятті передбачається виконання самостійної роботи;

Оцінювання розглядається як засіб одержання зворотної інформації про результативність підвищення кваліфікації та внесення коректив у методику роботи зі слухачами курсів.

ІІІ. РОЗПОДІЛ ГОДИН ЗА ВИДАМИ ДІЯЛЬНОСТІ

<i>Назви тем</i>	<i>Кількість годин</i>			
	<i>Усього</i>	<i>Лекцій</i>	<i>Практичних</i>	<i>Тренінги</i>
Інтеграційно-мотиваційне заняття.	1		1	

Модуль 1. Умови організації навчання дитини з ООП.	4	4		
Тема 1.1. Кроки практичного впровадження інклюзії.	2	2		
Тема 1.2. ІПР — основа індивідуальної освітньої траєкторії дитини з ООП	2	2		
Модуль 2. Особливості навчання та виховання дітей з розладами спектру аутизму.	5	2	3	
Тема 2.1. Поведінкові та емоційні особливості дітей з аутизмом.	2	2		
Тема 2.2. Основні інструменти для роботи з дитиною з розладами спектру аутизму.	2		2	
Тема 2.3. Соціальна взаємодія в класі і в школі.	1		1	
МОДУЛЬ 3. РДУГ практичні рекомендації у здійсненні освітнього процесу	3	1	2	
Тема 3.1. Поняття та причини РДУГ.	1	1		
Тема 3.2. Практичні рекомендації в при навчанні дітей з РДУГ.	2		2	
Вихідне діагностування. Самостійна робота.	2		2	
Всього годин:	15	7	8	

ВИКОРИСТАНА ТА РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Гаєвська Н. Що робити, якщо у дитини синдром дефіциту уваги з гіперактивністю(СДУГ)? електронний ресурс режим доступу <https://te.20minut.ua/blogs/sho-robiti-yaksho-u-ditini-sindromdeficituuvaghi-z-ghiperaktivnistyu-sdugh.html>
2. Гаяш О. В. Поради вчителям щодо навчання дітей з особливими освітніми потребами у класі з інклюзивним навчанням: Методичні

- рекомендації/ Укладач О. В. Гаяш. – Ужгород: Інформаційновидавничий центр ЗІППО, 2014.
3. Діти з особливими потребами у загальноосвітньому просторі, початкова ланка / за ред. В. І. Бондар, В. В. Зосенка. – К., 2004
 4. Індивідуальне оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами в інклюзивному класі: навч. курс та наук.-метод. посіб. / Т.В.Сак. – К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2011.
 5. Інклюзивна школа: особливості організації та управління: Навчальнометодичний посібник/ Кол. авторів: Колупаєва А. А., Софій Н. З., Найда Ю. М. та ін. За заг. ред. Даніленко Л. І., – К., 2007. – 128 с.
 6. Колупаєва А. А. Педагогічні основи інтегрування школярів з особливостями психофізичного розвитку у загальноосвітні навчальні заклади: -К. Педагогічна думка, 2007.
 7. Колупаєва А. А., Данілавичюте Е. А., Литовченко С. В. Професійне співробітництво в інклюзивному навчальному закладі: навчальнометодичний посібник. – К.: Видавнича група «А.С.К.», 2012.
 8. Прокопів Л. Феномен гіперактивності в дошкільників: ознаки та причини /Л. Прокопів/ Збірник наукових праць: філософія, соціологія, психологія-2011.-Вип.16(2).С.217-225.
 9. Рибченко Л. К. Інклюзивне навчання дітей з аутизмом в загальноосвітній системі навчання // Актуальні питання корекційної освіти.– 2015. – № 5.
 10. Романчук О. Розлади спектру аутизму / Романчук О. – Л.: Колесо, 2009.
 11. Романчук О. Гіперактивний розлад з дефіцитом уваги у дітей: Практичне керівництво. (укр) Львів: Свічадо.2015ISBN 978-966-395-872-9
 12. Сак Т. В. Індивідуальне оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами в інклюзивному класі. Науковометодичний посібник К.: СПД-ФО Парашин, 2011.
 13. Синьов В. М. Корекційна психопедагогіка: підручник. – К.Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2007. – част. І.
 14. Суковський Є. Навчання дітей що мають гіперактивний розлад із дефіцитом уваги. Навчальні стратегії та техніки. Адаптований переклад рекомендацій щодо навчання дітей з ГРДУ. МО США. 2017 С. 45-56.
 15. Школа для кожного: посібник / Упорядник: Байда Л. Ю. – К., 2015.
 16. Шрамм, Р. Дитячий аутизм і АВА ;; пер. з англ. З. Ізмайлової-Камар ; наук. кер. С. Анісімова.: Рама Паблішинг, 2013.-208 с.
 17. adalin. mospsy.ru (дитяча патопсихологія)

18. www.defektolog.org.ua
19. www.health-ua.com
20. www.krok.org.ua

Нормативно-правова база:

1. Закон України «Про освіту». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
2. Закон України «Про повну загальну середню освіту». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
3. Конвенція ООН про права осіб з інвалідністю. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_g71#Text
4. Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.10 2010 № 912 «Про затвердження Концепції розвитку інклюзивного навчання». Режим доступу: <https://ips.ligazakon.net/document/MUS13929>
5. Наказ Міністерства освіти і науки України від 08.06.2018 № 609 «Про затвердження примірного положення про команду психологопедагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти». Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-primirnogo-polozhennya-pro-komandu-psihologo-pedagogichnogo-suprovodu-ditini-z-osoblivimiosvitnimi-potrebami-v-zakladi-zagalnoyi-serednoyi-ta-doshkilnoyi-osviti>
6. Постанова Кабінету Міністрів України від 15.09.2021 № 957 «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/957-2021-%D0%BF#Text>
7. Постанова Кабінету Міністрів України від 21.07.2021 № 765 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо організації навчання осіб з особливими освітніми потребами». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/765-2021-%D0%BF#Text>